

WOJEWODA ŁÓDZKI

SO-II.431.15.2024

Łódź, dnia 3 lutego 2025 r.

Pan

Mirosław Matulski

Wójt Gminy Słupia

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) w związku z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1378), zespół kontrolerów w składzie:

Magdalena Roczek-Cieślakowska – Główny specjalista w Oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,

Beata Londowska-Rydz - Młodszy specjalista w Oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kontrolera,

przeprowadził kontrolę prawidłowości realizacji zadań wykonywanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Słupi.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest - i był również w okresie objętym kontrolą - Wójt Gminy Słupia – Pan Mirosław Matulski.

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi – Wydział Spraw Obywatelskich

90-113 Łódź ul. Traugutta 25, adres do korespondencji: 90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel. (+48) 42 664 17 66.

Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka, wso@lodz.uw.gov.pl, www.gov.pl/web/uw-lodzki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych.

Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce Ochrona danych osobowych w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim.

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte i zakończone w dniu 22 listopada 2024 r. Kontrola objęła swym zakresem przestrzeganie przepisów prawa w zakresie prowadzenia przez kierownika urzędu stanu cywilnego rejestracji stanu cywilnego w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Kontroli zostały poddane następujące zagadnienia: sposób sporządzania aktów stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw, zgonów) w elektronicznym rejestrze (BUSC).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Słupi w kontrolowanym okresie poddano kontroli 100% sporządzonych aktów urodzenia (1 akt sporządzony w drodze transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia), 100% sporządzonych aktów małżeństw (10 aktów) oraz 100% sporządzonych aktów zgonu (16 aktów).

Sposób sporządzenia skontrolowanych aktów stanu cywilnego w większości nie budzi żadnych zastrzeżeń. Zostały one sporządzone zgodnie z wymogami przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 1904).

Kontroli poddano 1 akt stanu cywilnego (akt urodzenia) sporządzony w drodze transkrypcji (art. 104 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego). Wniosek o transkrypcję pochodził od podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku i był poprawny pod kątem formalnym. Do wniosku załączono również prawidłowe dokumenty, a w sporządzonym akcie zamieszczona została adnotacja o transkrypcji.

Zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji. Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego (art. 104 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego). Treść zagranicznego dokumentu stanu cywilnego przenosi się do rejestru stanu cywilnego, w formie czynności materialno-technicznej, zamieszczając w akcie stanu cywilnego adnotację o transkrypcji (art. 105 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego). Transkrypcja zagranicznego dokumentu stanu cywilnego jest więc czynnością o charakterze ściśle technicznym, polegającą na przeniesieniu obcego aktu stanu cywilnego bez możliwości wprowadzenia zmian w jego treści. Tym samym dane wpisane do polskiego rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji muszą stanowić odzwierciedlenie danych pochodzących z aktu zagranicznego. Sama istota transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego wyklucza

możliwość dokonywania przez kierownika urzędu stanu cywilnego jakichkolwiek zmian w treści aktu stanu cywilnego, który zostaje wpisany do polskiego rejestru stanu cywilnego.

Kontrolowany akt urodzenia, który podlegał transkrypcji, został sporządzony zgodnie z art. 104 ust. 2 Prawa o aktach stanu cywilnego. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi sporządził w drodze transkrypcji akt urodzenia o nr 1015092/00/AU/2023/133483, który nie zawierał dat i miejsc urodzenia rodziców osoby, której urodzenie było rejestrowane, gdyż nie znajdowały się one w zagranicznym akcie urodzenia. Następnie jednak, jak wynika z wyjaśnień Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi, uzupełnił go o powyższe dane wyłącznie na podstawie zawartej we wniosku o transkrypcję prośby o uzupełnienie. Zgodnie z art. 37 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego akt stanu cywilnego, który nie zawiera wszystkich wymaganych danych, uzupełnia kierownik urzędu stanu cywilnego, który go sporządził, na podstawie innych aktów stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego prowadzonych dla tego aktu i innych dokumentów mających wpływ na stan cywilny. Uzupełnienia aktu stanu cywilnego można dokonać na podstawie zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, jeżeli w państwie wystawienia jest on uznawany za dokument stanu cywilnego, lub innego dokumentu zagranicznego potwierdzającego stan cywilny, wydanego w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, jeżeli stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej osoby lub jej wstępnych. Tymczasem w kontrolowanym przypadku Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi uzupełnił akt jedynie na podstawie informacji wnioskodawcy zawartej we wniosku, nie podejmując żadnych działań w celu uzyskania dokumentów mogących stanowić podstawę uzupełnienia aktu zgodnie z przepisami ustawy Prawa o aktach stanu cywilnego.

Powyższe działanie Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi spowodowało naruszenie art. 37 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i zostało zakwalifikowano jako nieprawidłowość, ponieważ miało bezpośredni wpływ na treść aktu. Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości było niedołożenie należytej staranności w stosowaniu przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powyższy stan rzeczy jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi.

W zakresie rejestracji bieżącej sprawdzono 10 aktów małżeństwa sporządzonych w kontrolowanym okresie, spośród których 3 zostały zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, a 7 przed duchownym (tzw. małżeństwa konkordatowe) w trybie art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński następowało w terminie określonym w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z którym małżeństwo przed kierownikiem stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy

osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa. W przypadku małżeństw zawartych przed duchownym każdorazowo dochowane zostały terminy określone w art. 8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z którym duchowny przekazuje do urzędu stanu cywilnego przed upływem pięciu dni od dnia zawarcia małżeństwa zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia zostały złożone w jego obecności wraz z zaświadczeniem, stwierdzającym brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa sporządzonym przez kierownika urzędu stanu cywilnego na podstawie art 4¹ § 1 wspomnianej ustawy. Weryfikacja ta była możliwa, gdyż wpływające zaświadczenia były opatrzone pieczętą z datą wpływu i podpisem pracownika. Wszystkie małżeństwa zawarte były w dacie ważności zapewnień. We wszystkich przypadkach Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi sporządził akty małżeństw w terminie wynikającym odpowiednio z art. 86 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym, a w przypadku małżeństw konkordatowych w terminie określonym w art. 86 ust. 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego tj. najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania zaświadczeń od duchownego.

W jednym przypadku (akt nr 1015092/00/AM/2023/964161) akt małżeństwa sporządzony z zachowaniem terminu określonego w art. 86 ust. 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego zawierał błędy pisarskie. Jak wynika z wyjaśnień Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi dwa dni później unieważnił on wspomniany akt i sporządził nowy, zawierający prawidłowe dane. Powyższe stanowiło naruszenie art. 39a ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, który stanowi, że unieważnienia aktu lub aktów stanu cywilnego stwierdzających to samo zdarzenie, a błędnie zarejestrowanych w rejestrze stanu cywilnego z przyczyn technicznych lub w wyniku niewłaściwego zastosowania funkcjonalności rejestru stanu cywilnego dokonuje z urzędu kierownik urzędu stanu cywilnego, który dokonał błędnej rejestracji, w formie czynności materialno-technicznej. Wskazać należy, że naruszony art. odnosi się do sytuacji, w której w rejestrze stanu cywilnego funkcjonują co najmniej dwa akty stwierdzające to samo zdarzenie. W kontrolowanym przypadku taka sytuacja nie miała miejsca, gdyż istniał tylko jeden akt małżeństwa, który został sporządzony w dniu 24 maja 2023 r., a następnie unieważniony w dniu 26 maja 2023 r. przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi. Ponadto podkreślić należy, że dyspozycja powyższego przepisu nie odnosi się do sytuacji

wystąpienia błędów pisarskich. Właściwe w takiej sytuacji byłoby zastosowanie trybu określonego w art. 35 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, w myśl którego akt stanu cywilnego, zawierający dane niezgodne z danymi zawartymi w aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego lub z innymi aktami stanu cywilnego, o ile stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej samej osoby lub jej wstępnych, albo z zagranicznymi dokumentami stanu cywilnego, podlega sprostowaniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego, który go sporządził.

Wskazane naruszenie zakwalifikowano jako nieprawidłowość, ponieważ miało bezpośredni wpływ na treść aktu. Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości było niedołożenie należytej staranności w stosowaniu przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powyższy stan rzeczy jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi.

W zakresie rejestracji bieżącej sprawdzono 16 aktów zgonu sporządzonych w kontrolowanym okresie. W toku kontroli stwierdzono, że karty zgonów, znajdujące się w aktach zbiorowych, aktu nr 1015092/00/AZ/2023/101739 i aktu nr 1015092/00/AZ/2023/652260 w części dotyczącej dat wystawienia karty zgonu nie zawierały wpisanej daty przez osoby sporządzające karty zgonu.

Z uwagi na fakt, że jak wynika z protokołów zgłoszenia zgonu, znajdujących się w aktach zbiorowych kontrolowanych aktów, obydwa zgony zostały zgłoszone Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi drugiego dnia po dniu, w którym nastąpił zgon, brak wpisanych dat na kartach zgonu w obydwu przypadkach nie miał wpływu na termin sporządzenia aktów zgonu.

W obu przypadkach należy traktować to jako uchybienie. Brak wpisanej daty przez osobę sporządzającą kartę zgonu, w tych konkretnych przypadkach nie miał wpływu na datę jak i samo sporządzenie aktów zgonu przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi, ponieważ został zachowany termin sporządzenia aktu zgonu, zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, tj. zgłoszenie zgonu następuje przez złożenie kierownikowi urzędu stanu cywilnego karty zgonu w terminie 3 dni od dnia jej sporządzenia.

W toku kontroli stwierdzono również, że protokół zgłoszenia zgonu znajdujący się w aktach zbiorowych aktu nr 1015092/00/AZ/2023/174480 zawiera odręcznie skorygowane daty zgonu zaparafowane przez osobę zgłaszającą. Art. 92 ust. 2 Ustawy o aktach stanu cywilnego stwierdza, że akt zgonu sporządza się na podstawie karty zgonu oraz protokołu

zgłoszenia zgonu, z czego wynika, że powinien on być odzwierciedleniem treści w nich zawartych.

Z uwagi na fakt, że akt zgonu sporządzony przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi zawiera już poprawne dane, powyższe uznaje się za uchybienie, które nie wpłynęło na treść aktu i nie zostaje zakwalifikowane jako naruszenie.

Wobec powyższego działalność Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi w kontrolowanym okresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z dokonаныmi ustaleniami zobowiązuje Pana Wójta do zobligowania Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Słupi do bezwzględnego przestrzegania przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Jednocześnie proszę o poinformowanie o sposobie wdrożenia wskazanego wyżej zalecenia w ciągu trzydziestu dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z up. Wojewody Łódzkiego

Marta Wojtaszewska

Dyrektor Wydziału

Spraw Obywatelskich

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)